

A PTE Irodalomtudományi Doktori Iskola

Működési Szabályzata (PTE 98)

A PTE Irodalomtudományi Doktori Iskolájának működése a Működési Szabályzat rendelkezései szerint folyik.

A DI működése a törzstagok, az alapító belső és külső tagok, tanszéki és egyetemi oktatók tevékenységén alapul. A DI törzstagjai témavezetői és kutatócsoport vezetői feladatokat látnak el. A szakmai tevékenységet a DI vezetője és tanácsa (DIT) szervezi és irányítja. A kari és egyetemi szakmai testületekben az intézményt a DI iskolavezetője képviseli.

Általános rendelkezések

PTE BTK Irodalomtudományi Doktori Iskolája (IroDI) a MAB 2002/2/III. sz. határozata alapján 1016/II/2002 2002. 03. 25. végleges akkreditációt nyert. A MAB 2014/10/XIV/60/2/767. sz. határozata, majd pedig 2017/9/XI/4/2/1141. sz. határozata megerősítette a 98. azonosítószámú DI akkreditációját. Ennek megfelelően doktori képzést folytat, amelynek szabályozását a Pécsi Tudományegyetem Doktori Szabályzatának (továbbiakban: EDSZ) és a Tudományterületi Doktori Tanács Doktori Szabályzatának rendelkezései szerint határozza meg. Javaslatait, állásfoglalásait az illetékes tudományterületi, valamint az egyetemi hatáskörű bizottságok, testületek elé terjeszti.

1. Az IroDI által szervezett doktori képzés a 2016/17-es tanévtől kizárólag nappali tagozaton folyik. Az iskola képzés keretében, illetve egyéni felkészülés alapján doktori (PhD) fokozat odaítélésére tesz javaslatot.

2. Az IroDI

- a) a doktori képzés és a doktori fokozat odaítélésére vonatkozó javaslattétel együttes jogával rendelkezik,
- b) habilitációs pályázatot véleményez és terjeszt a Tudományterületi Doktori Tanács (DT), illetve az Egyetemi Habitusvizsgáló és Habilitációs Bizottság (EHHB) elé,
- c) részt vesz a képzésben a felvételi elbírálásban és a vizsgáztatásban, valamint rendelkezik az oktatási foglalkozások tartásának jogával.

A Doktori Iskola szervezete és működése

A Doktori Iskola működése a törzstagok, az alapító belső és külső tagok, valamint a meghívott oktatók tevékenységén alapul. A Doktori Iskola törzstagjai programvezetői és témavezetői feladatot láthatnak el. Az iskola szakmai tevékenységét a Doktori Iskola vezetője és tanácsa szervezi és irányítja. A szakmai testületekben az intézményt a Doktori Iskola vezetője képviseli. Az IroDI programjainak szakspecifikus tevékenységét a programvezetők, a szakterületi tárgyfelelősök irányítják az Iskola tanácsának beleegyezésével.

A Doktori Iskola tanácsa

A Doktori Iskola szakmai tevékenységét az Iskola vezetője az Iskola tanácsának közreműködésével irányítja. A tanács munkáját titkár segíti, akit a doktori iskola vezetője kér

fel. Javaslatait a Doktori Iskola tanácsa a Tudományterületi Doktori Tanács (DT), illetve az EDT elé terjeszti.

1. Az IroDI tanácsának elnöke a Doktori Iskola vezetője, szavazati joggal rendelkező tagjai a törzstagok, továbbá három szavazati joggal rendelkező külső tag a témavezetők/oktatók közül. Tanácskozási joggal rendelkező tagjai a fentieken kívül a doktori iskola titkára, valamint a doktoranduszok egy képviselője. Az elnököt távollétében helyettese szavazati joggal képviseli.

2. A Doktori Iskola tanácsa az időszerű feladatoknak megfelelően, de félévenként legalább egyszer ülésezik. Az ülések összehívását az IroDI Tanácsának elnöke és tagjai kezdeményezhetik. Az ülést az elnök hívja össze. A meghívót az írásos előterjesztésekkel együtt egy héttel az esedékesség előtt kell kiküldeni.

Az ülés akkor döntőképes, ha szavazati jogú tagjainak legalább 50+1%-a jelen van. Az ülés állásfoglalásait általában nyílt szavazással hozza. Titkos szavazást kell elrendelni, ha a tanács valamely tagja kéri. Döntéshez a jelenlévők szavazatának 66%-ot meghaladó aránya szükséges. Az utóbbi követelmény felülvizsgálható, ha változik az Iskola programjainak száma.

Az ülésről jegyzőkönyv készül. A jegyzőkönyvet a titkár állítja össze, az elnök hitelesíti. A jegyzőkönyvet megkapja a Szakterületi Bizottság elnöke.

A Doktori Iskola tanácsának feladata és hatásköre

Kidolgozza az Iskola belső szabályzatát és követelményrendszerét a Felsőoktatási Törvény rendelkezésinek, a MAB javaslatainak megfelelően, illetve az egyetemi és szakterületi doktori szabályzatokkal összhangban.

Felügyeli a doktoranduszok tanulmányi és kutatási tevékenységéhez szükséges szakmai és infrastrukturális feltételek teljesülését.

Biztosítja a minőségbiztosítás korszerű elveinek érvényesítését; minőségbiztosítási jelentést nyújt be a PTE illetékes DT-nek.

Javaslatot tesz az iskola vezetőjének személyére, új oktatók, programok akkreditálására, a témavezetők személyére.

A doktori értekezés nyilvános vitájának bíráló bizottságához titkárt jelöl ki. A védés eredményét is tartalmazó jegyzőkönyvet megtárgyalja és az előírt mellékletekkel együtt állásfoglalásra a Tudományterületi Doktori Tanács elé terjeszti. A fokozat odaítéléséről a Tudományterületi Doktori Tanács javaslata nyomán az EDT dönt.

A Doktori Iskola tanácsa felügyeli a képzés és fokozatszerzési eljárás szakspecifikus feladatait; meghatározza a szervezett képzésbe való felvétel szakspecifikus feltételeit; a doktoranduszoknak az előképzettség függvényében a doktori program stúdiumain kívül esetleg egyénileg előírandó tanulmányokat.

Szervezi a felvételi vizsgát, rangsorolt javaslatot tesz a felveendő (ösztöndíjas és önköltséges) hallgatókra. Meghatározza a szervezeti képzés szerkezetét, az oktatási foglalkozások meghirdetését, a doktori szigorlat tárgyainak tematikáját, valamint a komplex vizsga tartalmát. Javaslatot tesz a felvételi vizsgabizottságok összetételére, a doktoranduszhallgatók felvételére. Az ösztöndíjas helyek egyetemi és kari elosztását követően dönt a doktori iskola helyeinek belső elosztásáról.

Előterjesztést tesz a szakirányú továbbképzésben, ill. más doktori iskolában megszerzett kreditek és elért szakmai eredmények beszámíthatóságáról.

Javaslatot tesz az egyéni felkészülés alapján fokozatszerzésre jelentkező pályázó fogadásáról, eljárásra bocsátásáról, mellé konzultést kér fel.

Témavezetőt jelöl ki a beiratkozott doktoranduszoknak; minden szemesztert megelőzően előterjeszti a szemeszter kurzustervét, a kurzusok vizsgakövetelményeit; biztosítja az általuk meghirdetett kurzusok és vizsgáik lebonyolítását.

Meghirdeti és jóváhagyja a program doktori témáit.

Meghatározza az egyéni felkészülés alapján fokozatszerzésre jelentkezők fogadásának előfeltételeit. A fokozatszerzési eljárásra való jelentkezésről, az önálló tudományos munkásság elbírálásáról, a doktori értekezés előzetes vitájának igényéről, az értekezés opponenseiről és a bíráló bizottság összetételéről.

Javaslatot tesz a doktori szigorlat tárgyairól, a szigorlati vizsgabizottság elnökéről és tagjairól. A Doktori Iskola tanácsa az egyetemi Habilitációs Szabályzattal összhangban ellátja a habilitációs eljárások előkészítését, az EHHB által engedélyezett nyilvános eljárás lefolytatásának szervezését. Mind a habilitációs eljárásra bocsátás kérelmét, mind a cím odaitélésére vonatkozó szakbizottsági javaslatot az EHHB elé terjeszti elfogadásra.

Javaslatot tesz habilitációs eljárás előterjesztésére.

A Doktori Iskola tanácsa a felvétel szakspecifikus rendjét, a szervezett képzés terjedelmét és a fokozatszerzés követelményeit dokumentumba foglalja.

A hiteles hallgatói nyilvántartást a BTK Doktori Iroda, a pénzügyi nyilvántartást a BTK Dékáni Hivatal és a Kancellária végzi.

A doktori szigorlat (kivonat a PTE doktori szabályzatából)

31. § (1) A tanulmányaikat a 2016/2017. tanévet megelőzően megkezdő doktoranduszok esetében a doktori szigorlat teljesítése a doktori fokozat megszerzésére irányuló eljárás része, a doktori eljárásban részt vevő személy tudományágában szerzett ismereteinek összefoglaló, áttekintő jellegű számonkérési formája.

(2) A doktori szigorlatot – legkésőbb a fokozatszerzésre irányuló kérelem benyújtásától számított két éven belül a doktorjelölti jogviszony időtartama alatt – nyilvánosan, szigorlati vizsgabizottság előtt kell letenni. A szigorlati vizsgabizottság legalább három tagból áll, amelyet a doktori iskola tanácsának javaslatára a DT hoz létre. A szigorlati vizsgabizottság tagjainak tudományos fokozattal kell rendelkezniük. A szigorlati vizsgabizottság összeállításánál biztosítani kell, hogy legyen legalább egy olyan tagja, aki az Egyetemmel nem áll foglalkoztatási viszonyban. Jelen rendelkezés alkalmazásában a Professor Emeritus az Egyetemmel foglalkoztatási jogviszonyban álló személynek minősül. A szigorlati vizsgabizottság elnöke csak egyetemi tanár, Professor Emeritus vagy habilitált egyetemi docens, habilitált főiskolai tanár lehet. A doktorandusz témavezetője nem lehet tagja a szigorlati vizsgabizottságnak. Nem lehet a szigorlati vizsgabizottság tagja az érintett közeli hozzátartozója, továbbá az, akitől az ügy tárgyilagos elbírálása nem várható el. Egy személy egy fokozatszerzési eljárásban csak egy minőségben vehet részt.

(3) A szigorlati vizsgabizottság zárt ülésen, titkos szavazással, 1-5 közötti pontozással dönt a szigorlat elfogadásáról, amihez a bizottság jelenlévő tagjai által adható pontszámok legalább 60 %-a szükséges. Az eredményes szigorlat minősítése: summa cum laude (85 % felett), cum laude (71-85 %), rite (60-70 %). A szigorlat 60 % alatti értékelése esetén a szigorlat eredménytelen.

(4) A szigorlat eredményét közvetlenül a szigorlat után ki kell hirdetni. A doktori szigorlatról jegyzőkönyvet kell felvenni.

(5) A doktori védésre az eredményes doktori szigorlat után kerülhet sor.

(6) Eredménytelen szigorlat ugyanabban az eljárásban egy félév elteltével egyszer ismételtethető.

A komplex vizsga

A 2016 szeptembere után doktori iskolai tanulmányaikat megkezdő hallgatóknak, vagy egyéni felkészülőként doktori fokozat megszerzésére jelentkezőknek komplex vizsgát kell tenniük.

A komplex vizsga két részből áll.

- 1) Az **elméleti rész** a program képzési tervének legalább két tárgyából/témaköréből történő vizsga, a tudományág szakirodalmában való tájékozottság és az aktuális elméleti és módszertani ismeretek számonkérése. A vizsgának ez a része szóbeli számonkérés.
- 2) A **saját kutatási területen elért előre haladásról** történő beszámoltatás ugyancsak szóbeli formában történik, de a hallgató két héttel a komplex vizsga előtt írásbeli beszámolót juttat el kutatásainak, készülő disszertációjának állapotáról a témavezetőjének. Az írásbeli beszámoló tartalmazza, a) kutatási célkitűzéseit, eddigi eredményeit, a kutatás további irányait, b) a kutatáshoz kapcsolódó bibliográfiát, c) a kutatási témához kapcsolódó saját publikációkat, előadásokat, fordításokat stb.

A témavezető az írásos beszámolót kb. egy oldal terjedelmű összegzésben értékeli és egy héttel a komplex vizsga előtt megküldi a Doktori Iskolának.

A komplex vizsga értékelése kétfokozatú, megfelelt vagy nem megfelelt minősítés lehet.

A komplex vizsga akkor megfelelt minősítésű, ha a vizsgázó mindkét részben elérte a megszerezhető pontszámok legalább 60 %-át.

A vizsgabizottság

(A PTE Doktori szabályzata 32§ (3) alapján)

A vizsgabizottság tagjait a Doktori Iskola vezetője kéri fel.

A komplex vizsga nyilvánosan, bizottság előtt zajlik. A bizottság legalább három tagból áll. A bizottsági tagok legalább egyharmada nem áll foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban az Egyetemmel. A bizottság elnöke egyetemi tanár, habilitált egyetemi docens, habilitált főiskolai tanár, Professor Emeritus vagy a Magyar Tudományos Akadémia doktora címmel rendelkező oktató, kutató lehet. A bizottság valamennyi tagjának tudományos fokozattal kell rendelkeznie. A bizottság munkájában a vizsgázó doktorandusz témavezetője a témavezetettje vizsgázása idején nem vehet részt, de a vizsgaeredmény kialakítását véleményével segíti.

A doktori disszertáció és a tézisek formai és terjedelmi követelményei

A disszertáció nyilatkozatot csatol doktori munkájához, melyben igazolja művének eredetiségét. A témavezető írásban nyilatkozik az IroDI vezetőjének e tárgyáról.

A benyújtandó doktori disszertáció elvárt terjedelme 12-15 szerzői ív (max. 600000 karakter), tehát kb. 225 oldal. A terjedelemben nem számít bele a tartalomjegyzék, az irodalomjegyzék, a szöveggözlés, a köszönetnyilvánítás és az ábrák, illusztrációk, rajzok vagy egyéb szemléltető anyagok, valamint a rezümé. Irányadó formai paraméterek (a terjedelemtől fent megadott oldalszámok erre az esetre vonatkoznak): rtf. vagy PDF formátumú elektronikus változat, amely kötelezően felkerül a PTE IroDI, valamint a <https://doktori.hu> honlapjára. Times New Roman betűtípus, 12 pontos betűméret, másfeles sorköz, 2,5 cm-es, a bal oldalon 3 cm-es margó, oldalszámozás az oldalak tetején, lábjegyzet és végjegyzet folyamatos számozással. Ezen formai paramétereknek iránymutatásként, segítségül szolgálnak.

A disszertáció tudományos mű, azaz feltétlenül tartalmaz magyar és idegen nyelvű hivatkozásokat, ugyancsak magyar és idegen nyelvű bibliográfiát/irodalomjegyzéket. A hivatkozás- és címléírás-technika lehetőleg az adott tudományterület, szakterület bevett

gyakorlatát követi mintául véve az MTA megfelelő előírásait és szabályozását.

A **tézisfüzetnek** tartalmaznia kell a (1) disszertáció rezüméjét, amelybe beletartozik: a) a kutatás tárgya, célkitűzése, módszertana, b) a disszertáció felépítése, c) a kutatás eredményeinek összefoglalása; továbbá: (2) az opponensek bírálatait, (3) a jelölt ezekre adott válaszát, (4) a jelölt szakmai életrajzát, és (5) a jelölt a disszertáció témájához kapcsolódó tudományos publikációinak jegyzékét.

A fokozatszerzés publikációs követelményei

A doktorandusznak a disszertáció benyújtásáig az alábbi írott és/vagy elektronikus publikációs követelményeknek kell megfelelniük (elvárás minimum):

5 szaktanulmány

5 bíráló

3 szakfordítás

1 szerkesztés vagy társszerkesztés

(tanulmánykötet vagy folyóirat tematikus blokkja, amely tárgyát illetően összefügg a jelölt kutatásainak és disszertációjának témájával)

Azon publikációkat tudja az iskola tekintetbe venni, amelyek hazai és külföldi irodalmi, művészeti és társadalomtudományi szakfolyóiratokban jelentek meg. Ezeket az MTA megfelelő osztálya, bizottsága az MTMT-vel összehangoltan nyilvánosan hozzáférhetővé teszi honlapjain. Kívánatos továbbá legalább két konferencia-előadás megtartását, vagy konferencia, szaktanácskozás, kerekasztal-beszélgetés megszervezése is.

A fokozatszerzés előfeltétele, hogy a doktorjelölt publikációs tevékenységének dokumentumai az MTMT felületén szerepeljenek s ezáltal hozzáférhetővé váljanak az egyetemi nyilvánosság számára.

Nyelvvizsga követelmények

A fokozat megszerzésének nyelvi feltétele két idegennyelv ismerete, melyek közül az egyik (a) legalább egy középfokú „C” típusú állami, vagy ezzel egyenértékű államilag akkreditált nyelvvizsga az alábbi nyelvek valamelyikéből: angol, német, francia, orosz, olasz, spanyol, portugál, japán, kínai;

a másik (b) legalább egy alapfokú „C” típusú akkreditált nyelvvizsga vagy a hatályos kormányrendelet által azzal egyenrangúnak elismert egyéb oklevél valamely, a tudományos közlemények számára elfogadott nyelvből, vagy lektorátusi doktori nyelvvizsga.

A határon túli magyar doktoranduszoknál (b) nyelvként az anyaország nem-magyar hivatalos nyelve (szerb, horvát, szlovén, szlovák, román) is elfogadható, amennyiben az idegennyelv tudást a származási helyen megszerzett okmánnyal igazolják.

Amennyiben a jelölt anyanyelve nem magyar, azt az adott nyelv követelmény-szintjének teljesítéseként kell elfogadni.

Siket doktorjelölt esetében a nem magyar jelnyelv idegen nyelvként elfogadható.

Pécs, 2019. április 9.

prof. dr. Müller Péter, DSc
iskola vezetője